

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

Agricola, (Ecica), Agricola. (Hunedoara). Agricola, (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săses), Albina, Ardeleana, Arieșana, Arina, Armonia, Astra, Auraria, Aurora, (Baia-mare), Avrigeana, Bădnățana, Banca Poporală, (Caransebeș), Banca Poporală, (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.), Beregsana, Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Bucumana, Cassa de împrumut ca însoțire, (Bicaz) Cassa de păstrare, (Mercuria), Cassa de păstrare (reuniune), (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana Comuna, Concordia, (T. Uzdin), Cordiana, Coroana, (Bistrița), Coroana, (Tîmîșoara), Corvineana, Creditul, Crișana, Cuziereana Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dundreana, Economia, (Cohalm), Economul, Făgeșana, Fortuna, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Hondoleana, Însoțire de credit, (Vestem), Institut de credit, (Mehadia), Institut de credit, (Gavoștia), Isvorul, (Sângeorgiu), Isvorul, (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Lucașfăruș, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana, (Corniareva), Murășiana, Murășianul, Năălăcana, Negoitul, Nera, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Panciovana, Patria, Piatra, Plugarul, (Cacova), Plugarul, (Săcădate), Poporul, (Lugoș), Poporul, (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Racoșana, Reuniunea de împrumut și păstrare, (Iva-mare), Rîureana (Cap. Măndăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana, (Caransebeș), Sebeșana, (Sebeșul-săses), Selăgeana, Sentinela, Șercădiana, Silvania, Șoimușana, Someșana, Speranța, (Hosman), Steaua, Târnăveana, Țibleşana, Tîmîșana, Ulpiana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul, (Sănmărtin), Vulturul, (Tășnad), Zărândeana, Zlăgneana.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui em² câte 10 fileri

P. S. Sa Episcopul I. Pap și „Banca generală de asigurare.”

— de Filoromânul. —

În Nr. 76 din „Românul” s'a putut citi următoarele: „...Dintre celelalte rapoarte speciale în chestiunea epitropiilor a prezentat c deosebită însemnătate acela al asigurărilor diferitelor clădiri aparținătoare diecezei. — Cu aceasta ocazie s'a putut afla, că toate instituțiile bisericesti sunt asigurate la o societate jidovească... P. S. Sa Episcopul a propus să se autorizeze asigurarea la aceasta bancă și a altor clădiri, cari au până la valoarea de minimum K 1000— între cari sunt vre-o 90 de biserici.

Di Sava Raicu face propunere, ca acestea să se asigure la „Banca generală de asigurare”.

„P. S. Sa Episcopul I. Pap crede, că contractul făcut cu societatea, cu care s'a lucrat până acum, ne obligă să asigurăm la dânsa și celelalte edificii. — După aceasta explicare primită cu murmure din partea publicului, a urmat un raport privitor — la monografia seminarului...“!

Adecă cum? P. S. Sa preferă o societate străină? Și sinodul (ori numai publicul?) primește explicarea cu murmure? Atât tot? Bine stați, dlor Români! Putem zice un: „Bravas” (brașovenesc)!

În „Tribuna” mi-am luat îndrăzneala — binevoitoare a atrage atențiunea On. public

inteligent al Românilor la marea însemnătate a „Băncii generale de asigurare”. Am motivat, — cred: îndestul. — pentru ce trebuie sprijinită de toți fără excepție și cum trebuie crescut poporul în privința aceasta din partea — intelectualilor. Credeam de altfel — pe lângă toate motivările mele, — că Românii sunt conștii de datorințele lor, sunt conștii de importanța economică-națională a chestiei și vor fi toți la locul lor, ca niște sentinele. Și — iată, — cu durere trebuie să luăm la cunoștință, că „generalii” Vă părăsesc și statul major ia aceasta la cunoștință numai „cu — murmure”.

E un blăstăm oare pe poporul român, că unii conducători: conducători supremi batjocoresc interesele cele mai vitale, cele mai sfinte a — turmei lor? Păstori, cari inconștiu mână turma lor în ghiarele lupilor și în calea hoților!

Așteaptă P. S. Sa vr'un ajutor din partea băncii străine? P. S. Sa, ca acționar (ori nu a subscris nici o acție?) va ști poate, că în statutele Băncii românești este un §, în al cărui înțeles minimum 5% din venitul curat se va da pentru scopuri filantropice: pentru școli și biserici, pentru creșterea și promovarea intereselor — și a turmei sale. Și P. S. Sa totuși face contrarul! — sedus de unii sfetnici neînțelegători a intereselor mai înalte ale poporului.

Trebuie să se știe, că un contract (poliță) nu poate obliga, ca și alte bunuri — încă neasigurate — să se asigure tot la aceea societate. Din contră: și polițele făcute —

după împlinirea obligamentului de un an, cu restituirea eventualului rabat de durată — se pot stornă în înțelesul §-ului 485 din legea comercială. Sunt și hotărâri curiale în privința aceasta!

Dar să o spunem d'a capo. Am auzit de faptul — împlinit — al P. S. Sale încă înainte de comunicarea din „Românul”. Nu credeam însă. Ni se părea ceva imposibil, ca un episcop român să se lase sedus a face așa ceva. Acum da, cu mare durere, cred. Cred, că în decursul anului crt. a legat contract de asigurare pe 12 ani. Directorul băncii străine a fost la P. S. Sa de vre-o 3-4 ori cu un alt ajutor al său. Au fost și ospătați mai de multe ori cu prânzuri, cini. Unul dintre aceștia poate aducea omagii poporului românesc înaintea P. S. Sale. Și poate P. S. Sa a fost încântat de atâta dragoste din partea lui. Să mi-se ierte, dacă mă exprim în mod vulgar, că respectivul în înțelesul strict al cuvântului: scui-pă după Români. Eram odată cu respectivul la un târg mare într'un oraș din Bihor, unde vrând-nevrând: se atingea de — valahi. Scui-pă după ei, se fereă ca da cei leproși. Și vedeți, P. S. Voastră, acest „domn director” merge cu banii valahilor leproși pe la Montecarlo, Nisa etc.

Cu a cui recomandare au intrat respectivii la P. S. Sa, ne putem închipui. Nu mă înșel, dacă presupun, că calea duce spre Oradea-mare și de acolo la un fost ministru. Dar să lăsăm firul de ață al Ariadnei...

Ce puteți aștepta dela popor, când unii intelectuali nu stau la nivelul chemării lor? Ce ar zice poporul, dacă ar ști toate acestea? Un conducător al unei întreprinderi românești (să zicem d. e. că e directorul de bancă), agent totodată la o societate străină, a probat a face asigurări chipul pentru Banca românească. Ei! Dlor! Nu merge așa! *D.-Voastră aveți în „Banca generală de asigurare” o întreprindere, care trebuie, să Vă lege pe toți într'un mănunchi. Repet că aceasta e: „Astra economică” a D.-Voastră.* Și încă sunt între D.-Voastre de aceia, cari lucră contra băncii fiind totodată și acționari ai ei! Sunt aceștia oameni cu adevărată tragere de inimă față de poporul, din care fac parte?

Cei cu inima română sunt chemați, ca să oprească și nimicească apucăturile egoiste ale acestora, apucături dăunătoare totului, ce este românesc. Să se introducă controla cea mai severă, ca la bohemi. „Cu murmure” poporul românesc nu se va feri. Fapte se pretind dela toți. Cum voiți D.-Voastră, să Vă asigurați independența culturală-economică, pe unde va pluti autonomia Ardealului

etc., dacă nu Vă arătați puterea ori nu o desvoldați până la limitele posibilității!

Nu am legături economice-financiare cu poporul românesc; numai legături sufletești. Dar chiar numai pentru acestea îmi voi lua îndrăsneala, ca să stau la pândă: Pe Toma să-l fac a crede, pe Saul a-l transformă — în Pavel. Deocamdată atâta. Să auzim de bine. — Poporul însă să nu audă de șirurile acestea: fie numai pentru On. cetitori ai „Revistei Economice”, căci „toți, câți s'au interesat de ea (de „Banca de asigurare”) i-au statorit horoscop favorabil” — zice dl Todică în „Rev. Politică și literară”. Crede? — Eu cred. — Numai P. S. Sa Episcopul I. Pap nu crede. Dzeu e bun: ne învață pe toți, să credem într'un — viitor mai bun.

Scumpirea traiului.

II.

După cum am spus în articolul trecut, scumpirea traiului e o problemă generală, care se discută pretutindeni. Și văzurăm cum e privită chestiunea în Anglia, țară ai cărei locuitori să bucură de avantajul de putea importa, fără a plăti vamă, principalele articole de hrană. Am văzut, că această chestiune are un caracter mult mai intim decât ar părea la o simplă considerație superficială și că ea stă în legătură cu multe cauze. Să mai cercetăm și în altă parte.

În Franța, de pildă, vom afla același lucru. Profesorul Georges Blondel, dela „École des Hautes Études Commerciales” din Paris, a ținut de curând o conferință la sediul absolvenților acestei scoale, asupra chestiunii.

Atrăgând atenția asupra faptului, că scumpirea traiului este generală — în Europa cât și în America — profesorul Blondel se servește de date statistice prin care se poate constata această scumpire, atât la obiectele de hrană, cât la materiile prime întrebuițate în industrie. Și aceasta nu e lucru nou pentru Franța. S'au mai văzut cazuri de scumpete; dar modul cum se prezintă chestiunea astăzi are un caracter cu totul special.

Această scumpete lovește astăzi după ce mai întâiu — datorită invențiilor și aplicării științei în serviciul industriei, datorită înlesnirilor de comunicație — în timpul ultimei jumătăți a veacului trecut se produsese o scădere în prețuri, care a permis claselor lucrătoare să-și ridice nivelul de traiu, *standard of life*, la o treaptă, ce nici o puteau visă străbunii lor. Și multora li greu, dacă nu chiar peste putință, să se lipsească de ele. Chestiunea prin urmare se complică întrucât avem de a face cu *valoarea* și cu *prețul*, care prin ele înșile sunt destul de delicate și de multe ori abia pot permite să vedem, cari sunt cauzele reale ale acestui fenomen.

Cu toată această greutate profesorul Blondel reușește să stabilească două categorii de cauze: temporare și permanente. Cauzele *temporare* sunt în de obște cunoscute și ele se datoresc anilor răi — pâine, carne, bumbac, lână, se ieftinesc sau se scumpesc după cum e și recolta respectivă, bună sau rea, abstracție făcând de urcările sau scăderile artificiale produse sub influența speculatorilor. Dar mai caracteristice sunt cauzele *permanente*. „Acestea sunt cele mai numeroase și mai greu de combătut“. Mai întâiu „urcarea prețurilor este o repercutare a schimbărilor, care s'au făcut în viața economică a omenirii“ — și anume creșterea avuției care a produs schimbări radicale în felul de viață al populației, ceea ce a rezultat în creșterea cererii lucrurilor produse în condițiuni mai îngrijite. Inșă această cerere crescândă nu se poate satisface ușor din cauza prezenței unui alt factor — a doua cauză de seamă a scumpirii traiului — creșterea producerei aurului, care depreciindu-se a produs indirect urcarea prețurilor. Dar dacă aurul s'a ieftinit nu s'au găsit repede mijloacele prin care să se combată aceasta; creditul la care trebuie să se recurgă în acest caz, ca la o urmare directă și inevitabilă, nu e organizat așa cum ar fi de lipsă spre a corăspunde cerințelor vremii. Aceasta poate fiindcă stă în legătură și cu o altă cauză: numărul producătorilor este relativ restrâns, dacă facem comparație între oferte și cerere — în bună parte din cauza desvoltării funcționarismului. Și probabil că tendința, care se manifestă prin funcționarism să fie cauza ce se manifestă prin ceea-ce profesorul Blondel consideră a fi alt ordin de cauze — legislația socială din timpii din urmă. În sfârșit, ultima cauză despre care ni se vorbește este datorită protecționismului — care inșă nu pare a fi singur responsabil pentru această urcare, intrucât chiar și în Anglia — după cum am văzut — țară ce a rămas credincioasă sistemului liberului schimb, observăm acelaș fenomen.

La întrebarea „dacă sunt remedii veritabile“, ni se răspunde că „în adevăratul înțeles al cuvântului nu există remedii; paliative, da; expediente, și expediente în care nu trebuie să ne încredem“. Totuși o cercetare a lor nu poate fi fără folos. Astfel, cât privește cauzele temporare, indicate mai sus ne putem aștepta că nu vor continua fără întrerupere. Nu ne putem aștepta la o secetă continuă ca aceea care a bântuit în timpul din urmă. Dar nu acestea — ci cauzele permanente sunt mai grele de combătut. Căci, nu poți impune populației — căreia indirect, desvoltarea industriei i-a desvoltat gusturi nouă — să și le restrângă: aceasta ar însemnă privațiune, și lumea a început a se desobicinui de privațiuni. Să ceri intervenția Guvernului? Dar și această intervenție are anumite limite peste care nu poate trece. Poate mai eficace ar fi acțiunea de a îndrumă indivizii către profesiunile lucrative, reducând numărul intermediarilor, care a devenit foarte disproportionat.

Astfel considerată chestiunea scumpirii traiului în Franța, ni se mai spune că această țară suferă

probabil mai puțin de această scumpete, căci urcarea prețurilor a avut loc acolo mai înainte de a se resimți în alte părți și în al doilea rând fiindcă Franța e o țară bogată. Dar asta nu împiedecă pe nimeni ca să studieze chestiunea. Ba din contră. „Trebuie să recunoaștem că omenirea este la începutul unei noi perioade economice; datoria ce se impune Francezilor ca și altor popoare în particular, este de a studia greutatea ceasului de față“. Prin aceasta se pot evita rezultatele schimbărilor ce se pregătesc.

(London)

N. K. Constantinescu.

Propunerile direcțiunii „Solidarității“ către adunarea generală.

I.

Având în vedere, că dela aducerea deciziunii prin care s'au stabilit diurnele și taxele de revizuire pentru revizorii-experti ai însoțirii noastre, împrejurările de traiu s'au schimbat în mod esențial;

având în vedere convingerea generală că cu deosebire diurnele nu mai corăspund împrejurărilor schimbate, fiind prea mici și în fine

având în vedere serviciile bune, ce le fac revizorii noștri experți, cari pentru multe din băncile noastre sunt cei mai buni îndrumători în tehnica, administrația și politica lor de afaceri, credem că satisfacem celor mai juste așteptări dacă — socotind că a sosit timpul să se modifice diurnele în sensul ca pentru zilele folosite cu lucrări de revizuire, să se socotească pe zi 30 cor. — venim să propunem Onoratei adunări generale să aducă următoarea hotărâre:

Pentru lucrările de revizuire fiecare institut are a plăti pe lângă spesele de călătorie ale revizorului-expert și anume: taxa de trăsura după referințele locale și pe tren bilet de cl. II accelerat și următoarele diurne:

a) Cor. 30 — pentru fiecare zi folosită pentru lucrările de revizuire și

b) Cor. 20 — pentru fiecare zi folosită în scopul călătoriei la și dela institutul de revidat.

Diurnele se socotesc dela plecarea până la sosirea revizorului expert la domiciliul său.

O zi de lucru începută, precum și o noapte petrecută în călătorie se numără ca o zi întreagă.

Diurnele și spesele de călătorie se plătesc imediat după efectuarea revizurii la Cassa „Solidarității“ pe lângă indicarea zilelor de lucru ale revizorilor experți.

II.

Având în vedere împrejurările în cari au funcționat până acuma revizorii noștri experți și cu deosebire având în vedere, că cu toate rezultatele multămitoare, ce le-a ajuns instituțiunea revizorilor experți la însoțirea noastră, încă tot n'am ajuns la acel stadiu de desvoltare și consolidare încât să ne putem decide a da o formă definitivă instituțiunii noastre, propunem adunarea generală să autorizeze direcțiunea să numească — ca și până acum — un număr corăspunsător de revizori-experti, cari să îndeplinească funcțiunile prevăzute în statutele și regulamentul special al însoțirii noastre.

Un incident penibil.

Precum aflăm la una din băncile noastre s'au ivit în zilele trecute un incident penibil între un funcționar-șef de birou și un membru din direcțiunea aceluiași institut. S'a născut între cei doi, din motive pe cari nu le cunoaștem, un conflict, în cursul căruia membrul direcțiunii a insultat prin telefon, pe șeful de birou cu cuvinte neurbane, cari nici decât nu-i stau bine insultătorului, om cult de altcum, judecând după titlul de Dr. și avocat, ce poartă.

Conflicte se mai ivesc între oameni și în alte părți. Ele sunt aproape inevitabile în lumea aceasta a nervozității generale. Și cum nu cunoaștem antecedentele și toate amănuntele conflictului nici nu i-am atribui importanță cazului, dacă motivarea, cu care membrul din direcțiune insultător a refuzat satisfacția cavalerescă, ce i-a cerut funcționarul grav insultat — nu ar tradă o o mentalitate atât de îngustă, încât merită a fi țintuită și pentru publicul mare. Știți cu ce a denegat frunțașul nostru, domnul Dr. și avocat satisfacția? *Că cuvintele insultătoare le-a întrebuințat față de șef-contabilul institutului respectiv, în calitate de membru al direcțiunii aceluiași institut, în virtutea dreptului său disciplinar!*

Cum? În această eră a civilizației, a democratismului și a egalei îndreptări a tuturor classelor, un frunțaș român nu se sfiște a invoca astfel de argumente pentru a-și justifica o grosolanie, comisă poate într'un moment de iritație, fie și legitimă! Indreptățește calitatea de membru în direcțiunea unui institut pe cineva să disciplineze prin cuvinte de insultă pe funcționarii de sub conducerea sa? Este atât de mare distanța dintre funcționarii și conducătorii băncilor noastre? A greșit funcționarul? Fie tras în cercetare și pedepsit cu pedeapsa maximală admisă de regulament și uz! Dar fie tractat uman și nu, cum se întâmplă în multe părți, considerat ca o specie mai inferioară de oameni, bun numai pentru stafagiu la ocazii festive, dar fără drept la considerație egală cu ceilalți intelectuali ai societății, din care face parte.

Procedând cum a făcut domnul „membru în direcțiune“ nu se impintenează ambiția și râvna de muncă a funcționarilor de bancă și nici nu se crează aceea classă de oameni independenți, despre cari se cuvântează la mese albe atât de des, că va trebui să se formeze din intelectualii noștri dela bănci, pentru a duce înainte lupta pe toate terenele vieții noastre publice, în locul preoțimii și dascălimii încătușată azi, cum știm, în toate direcțiile.

Când infierăm modul de tratament brutal, de care a fost împărțit un funcționar al nostru, din partea superiorului său ne exprimăm totodată speranța, că direcțiunea institutului unde s'a petrecut incidentul penibil, în fruntea căreia stă un bărbat luminat și cu tragere de inimă pentru subalternii săi, va ști află calea, de a da șefului de birou insultat reparația, pe care „membrul direcțiunii“ a refuzat-o cu o motivare atât de șubredă.

Contribuiri la „Fundatiunea ziaristilor români“.

În favorul „Fundatiunii ziaristilor români din Ungaria“ s'au făcut până acum din partea băncilor noastre, parte direct la „Ardeleana“, parte la „Solidaritatea“ următoarele donațiuni:

„Albina“, Sibiu	K 1.000.—
„Ardeleana“, Orăștie	„ 1.000.—
„Cordiana“, Fofeldea	„ 20.—
„Coroana“, Bistrița	„ 50.—
„Corvineana“, Hunedoara	„ 50.—
„Decebal“, Deva	„ 50.—
„Economul“, Cluj	„ 25.—
„Furnica“, Făgăraș	„ 50.—
„Luzeafărul“, Verșet	„ 50.—
„Orientul“, Dobru	„ 10.—
„Poporul“, Săliște	„ 50.—
„Sătmăreana“, Seini	„ 100.—
„Sentinela“, Satul-nou	„ 50.—
„Vatra“, Cluj	„ 50.—
„Venețiana“, Veneția inf.	„ 14.—
„Zăgneana“, Zlatna	„ 20.—

total K 2.589.—

Rugăm și celelalte institute de bani a noastre să urmeze apelul lansat de Epitropia fundatiunii și să contribuie cu sume cât mai mari posibile la înmulțirea Fundatiunii. Sumele destinate în acest scop, rugăm a le trimite la Cassa „Solidarității“ de unde se vor transpune la destinație, iar firma institutelor contribuente se va publica la acest loc, drept confirmare a primirii sumelor donate.

Schimbul de monete străine.

Publicul mare călătorește — aș putea zice — din an în an tot mai mult, atât în urma intereselor de afaceri, cât și din motive sanitare și de distracție. Ramificarea continuă a liniilor ferate, circularea tot mai deasă a trenurilor, confortul mai mare și înmulțirea populației încă contribuie la înmulțirea călătorilor.

Românii noștri în lupta pentru existență călătoresc tot mai des în România și Rusia etc., iar cei din România vin vara bucuroși în voiaj la noi și cercețează mai cu seamă orașele mărginașe Brașovul și Sibiiul.

În deosebi la Sibiiu vin din România, decât avem legătura cu linia ferată pe la Turnu-roșu — pe lângă toate greutatețile și formalitățile vamale inutile — tot mai mulți și în urmărire se desvoaltă comerțul și industria în măsură însemnată.

Între astfel de împrejurări schimbul de monete străine, mai cu seamă românești și rusești, afacerile de zarafie au câștigat și la noi însemnătate din ce în ce mai mare. Am cunoștință pozitivă, că în Sibiiu se schimbă anual în valoare de mai multe milioane coroane, care sumă crește an de an. În Săliște s'a

schimbat în anul 1911 în valoare de aproape un milion cor. Schimbul acesta se face însă în Sibiu aproape exclusiv la bănci neromânești, fiind acestea favorabil situate în piață și anume aranjate pentru cultivarea mai sistematică a acestui ram de afacere rentabil.

Deoarece aproape numai Românii aduc și duc din Sibiu bani românești și rusești — ar fi de dorit ca și acest ram de operațiune să treacă în măsură mai însemnată la băncile românești.

Aceasta s'ar putea face după modesta mea părere din partea băncilor românești din Sibiu, fără greutate mai de seamă, prin acuirarea unor localuri potrivite pe linia principală de comunicație a Sibiului, în piața mare sau strada Cîsnădiei, cu uși de comunicație spre stradă. Zărafi de felul acesta, ușor accesibile publicului, sunt o necesitate reală pentru Sibiu. Prin ele s'ar face un bun serviciu publicului călător, între cari și mulțimii de Mărgineni oieri și întreprinzători, veniți acasă din România și Rusia, dar s'ar realiza și profituri frumoase, ce azi trec în pungile străinilor.

(Săliște).

Dum. Banciu.

DIN REUNIUNI.

Serbarea pomilor și paserilor în comuna Cacova (lângă Sibiu), ținută a treia zi de Paști, în 9 Aprilie a. c., este a treia serbare de acest fel, aranjată de „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului”. De data aceasta Reuniunea a ales, spre acest scop, comuna Cacova, una din cele mai înaintate comune românești pe terenul pomăritului.

Cacova fiind comună de munte, cu hotar puțin și neproductiv, locuitorii ei au fost necesitați din vremuri străvechi să caute mod de trai în România și țările învecinate, ca oieri. Chiar și astăzi o seamă din bărbații acestei comune se ocupă cu oieritul până și în Caucaz. Marea majoritate însă este constrânsă din an în an tot mai mult a-și căuta mijloacele de trai acasă. Și, cum pe teritoriul hotarului acestei comune, cerealele se produc numai într-o cantitate foarte minimală, populațiunea a fost constrânsă să se gândească la mijloace de producțiune proprii împrejurărilor, climatei și solului.

Iată cauza pentru care grădinile locuitorilor acestei comune sunt pline de pomi, mulți adevărați copaci. De aici provine că locuitorii comunei, chiar și femeile, se interesează, cum rar se întâmplă la noi, de cultura rațională a pomilor, folosind, spre acest scop, orice colțisor de loc din grădină și curte; iar în ultimii ani începând să planteze cu altoi nobili chiar și o parte mare a hotarului din imediata apropiere a comunei.

Am anticipat aceste date asupra situației comunei Cacova, ca să revin acum la meritul chestiunii, care a fost de data aceasta *serbarea pomilor și paserilor*, și care, dacă pentru locuitorii acestei comune, atât de înaintate pe terenul pomăritului, a fost de o însemnată covârșitoare, nu mai puțin ar putea și ar trebui ca să fie de importanță pentru comunele noastre mai înapoiate pe acest teren.

Reuniunea rom. de agricultură a fost reprezentată la serbare prin următorii membri ai comitetului central: Dr. Vasile Stan, Romul Simu, Victor Tor-

dășianu și Aurel Cosciuc, din comunele învecinate participând preoți și învățători, iar populațiunea comunei Cacova luând parte la serbare cu mic și mare.

Reprezentanții reuniunii au participat la serviciul D-zeesc săvârșit cu multă evlavie de preotul locului, dl Ioan Hanzu și de dl Ioan Manta senior, preot în Gura-riului, care din acest prilej a ținut o instructivă predică, îndemnând îndeosebi pe părinți să-și dea copiii la meserii.

După eșirea din biserică părintele Hanzu a intrunit pe toți oaspeții străini și inteligența din comună la o gustare, după care a urmat la 12 oare din zi, serbarea pomilor și paserilor, din care o parte s'a făcut în școală, iar altă parte, cea practică, în liber.

După deschiderea serbării dl preot local, I. Hanzu, a ținut o instructivă conferință asupra trecutului comunei, asupra nevoilor locuitorilor în trecut și prezent, făcând o concluzie asupra căilor și mijloacelor, cari ar putea să ducă populațiunea comunei la bunăstare și chiar la înflorire. Dl învățător Stroia a cântat frumoase cântări cu școlarii, din cari unii au și declamat.

A urmat apoi conferința dlui Dr. V. Stan despre folosul pomilor și al paserilor, ținută într'un limbaj care a fost înțeles de întreagă obștea asistentă, de tineri și bătrâni, bărbați și femei, adunați în număr mare în școală și, încât în școală n'au încăput, peia ferestrele deschise.

Dl Vic. Tordășianu a arătat însemnătatea acestei fel de serbări și, în legătură cu aceasta, pomenește cu recunoștință numele bărbaților vrednici, eșii din această comună, dintre cari unii au dat frumoase exemple, vrednice de imitat pentru înaintarea economiei poporului nostru în genere și a pomăritului în special. Îndeosebi pomenește pe dl Alexandru Lebu, care și de data aceasta a pus la dispoziția „Reuniunii de agricultură” suma de K 100.— pentru procurarea de altoi pe seama locuitorilor comunei. Au mai dăruit spre acest scop însăși „Reuniunea de agricultură” K 100.— și banca „Brădetul” din Orlat K 100.—; iar dl preot I. Hanzu a pus bază cu suma de K 80.— unui fond pentru promovarea pomăritului și a negoțului cu poame în comună, la care fond au contribuit și o parte din cărturarii prezenți la serbare.

Încheiându-se cu acestea partea serbărilor din școală, întreg publicul de față, în ordine frumoasă și între cântecile școlariilor, a eșit la câmp, unde dl Aurel Cosciuc, conferențiarul „Asociațiunii”, a ținut o prelegere despre plantarea și îngrijirea pomilor, plantându-se model 2 altoi și curățindu-se coroana prea deasă a unui altoiu.

S'a făcut apoi o excursiune printre altoii plantați de popor în câmp și pe urmă cătră orele 4 d. a. ne-am reîntors, bărbații la casa dlui preot Hanzu, iar damele la casa dlui notar Tămașiu, unde s'a servit prânzul, la care s'a continuat discuția pentru binele și înaintarea acestei comune.

Constată că succesul serbării a fost deplin și accentuez totodată că astfel de serbări ar trebui generalizate pretutindeni, ca mijloace excelente de progres pentru poporul nostru.

Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului și în deosebi neobositul ei secretar, dl Vic. Tordășianu, și-au câștigat merite și prin inovația introdusă la noi, prin serbarea pomilor și a paserilor.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 24 Aprilie 1912.

Situația pieței internaționale de bani s'a mai îmbunătățit încă de la ultimul nostru raport încoace și sunt speranțe că mult așteptata ușurare va urma în fine. Sumarul ultim al Băncii imperiale germane prezentând situații favorabile, în Berlin se așteaptă pentru primele zile ale lui Mai reducerea etalonului oficial, dacă situația politică nu se va schimba înspre rău. În Paris situația este neschimbată, iar în London s'a înăspriț încă de la în urma subscripțiunii unui nou împrumut pentru India de 3 mil. funți.

Discountul privat a cotoat în London $3\frac{3}{8}\%$, în Paris $3\frac{3}{8}\%$ și în Berlin $3\frac{3}{8}\%$.

Ce privește piața internă de bani au început a se arăta oferte din străinătate. De o îmbunătățire mai de seamă a situației însă nu poate fi încă vorba, după ce ultimo va ridica probabil iarăși mari pretențiuni față de piața de bani. Pe Vineri 26 crt. este convocat consiliul general al Băncii Austro-Ungare la o ședință în Budapesta; chestia reducerii etalonului însă nu va forma obiect de discuție. Discountul privat a cotoat $4\frac{3}{4}\%$ pentru cambii de prima bonitate, $4\frac{3}{8}\%$ cambii de a II-a bonitate, și 6% și mai bine cambii comerciale de portofoliu.

SOCIETĂȚI COMERCIALE ȘI FINANCIARE.

„Arieșana“, institut de credit și economii. soc. pe acți în Turda. Din profitul de K 22,822 68 al anului 1911, institutul acesta a împărțit pentru scopuri culturale-filantropice 8% , adică suma de K 1185 84, care, precum ni-se comunică, s'a împărțit cum urmează:

a) școlii pop. gr.-cat. Turda K 300; b) pompierilor opidani K 20; c) fondului pentru ajutorarea alienaților însănătoșiți din sanatoriu din Sibiu K 5; d) școlii populare din districtul protopopesc al Arieșului pentru procurare de manuale K 60; e) institutului surdo-muților din Cluj K 5; f) școlii rom. gr.-cat. din Copand K 40; g) pentru instruirea învățăcelilor de meserii și comerț din Turda K 30; h) bisericii gr.-cat. din Iara K 50; i) fondului cultural arhidiecezan din Blaj, ca rata III. K 100 și $\frac{1}{2}\%$ K 40; l) mesei studenților universitari din Cluj K 50; m) mesei studenților din Blaj K 50; n) fondului Iuliu Bărdosy pentru premiarea elevilor școlii din Turda K 16 74; o) România-Jună din Viena K 50; p) Internatului de băieți din Turda K 20; r) reun. femeilor rom. din Turda K 20.

CRO NICA.

„Banca centrală de credit a institutelor de bani ungare“ (Magyar pénzüntézetek központi hitelbankja) ajunsă, cum știm, în criză, a convocat pe 28 crt. o adunare generală. Din capitalul de K 10 mil. sunt pierdute K 6 milioane. S'ar putea deci salva, pe lângă o lichidare regulată, circa K 4 mil. Cum însă mare parte a institutelor interesate a pornit o acțiune energetică în contra direcțiunii și voiesc să ceară deschiderea concursului existența Băncii centrale este foarte problematică.

Monete noue à K 1 și K 2. În zilele trecute a apărut în monitorul oficial artic. de lege XX: 1912 privitor la baterea monetelor à K 1 și K 2. Monetele cele noue à K 2 — vor avea să ia locul florinilor vechi și se vor bate dintr'un aliaj de 835/1000 argint și 165/1000 aramă. Dintr'un Kg. argint se vor bate 100 piese à K 2 — a căroră pond va fi deci de 10 grame. Diametrul nouelor monete va fi de 27 mm. și se vor bate în ambele părți ale monarhiei numai pentru socoteala statului. Se vor bate deocamdată în total monete în valoare de K 50 milioane, anume pe seama Austriei 35 milioane și a Ungariei K 15 milioane.

Pe lângă monetele à K 2 — se vor mai bate și piese noue à K 1 — în valoare de K 100 milioane, din care sumă K 70 mil. pe seama Austriei și K 30 milioane pe seama Ungariei.

Sumar.

P. S. Sa Episcopul I. Pap și „Banca generală de asigurare“. — Scumpirea traiului. — Propunerile direcțiunii „Solidarității“ către adunarea generală. — Un incident penibil. — Contriburi la „Fundațiunea ziaristilor români“. — Schimbul de monete străine. — Din reuniuni: Serbarea pomilor în comuna Cacova (lângă Sibiu). — Revista financiară: Situațiunea — Societăți comerciale și financiare: „Arieșana“, institut de credit și economii societate pe acții în Turda. — Cronică: „Banca centrală de credit a institutelor de bani ungare“, Monete noue à K 1 și K 2.

Posta Redacțiunii.

„Acționar“. Sighișoara. Cele trimise, deși apreciem multe din motivele invocate în răspunsul Dv. nu le putem publica. Ar provocă polemii, cari în organul nostru n'au loc. Poate vom reveni asupra unora din lucrurile amintite într'un articol principal asupra chestiei de sub discuție.

„CÂMPIANA“, institut de credit și economii, societate

pe acții în Mociu.

CONCURS.

„Câmpeana“, institut de credit și economii în Mociu (Mocs, Kolozsmegye) publică concurs pentru postul de contabil devenit vacant, pe lângă următoarea remunerație: K 2000 — salar, K 400 — bani de cvartir, tantiemă statutară, și drept de penziune conform statutelor de penzie.

Dela reflectanți se recere să fie absolvenți de școala comercială, să poseadă afară de limba română și cea maghiară și să știe conduce independent toate agendele băncii.

Cererile sunt a se înaintă direcțiunii până la 20 Mai st. n. iar postul e de ocupat îndată după alegere sau mai târziu în 15 Iunie a. c.

Mociu, la 24 Aprilie 1912.

„INSOȚIREA DE CREDIT“ ÎN GIURTELEC.

Activa — Vagyon.	Bilanț cu 31 Dec. 1911. — Měrlegszámla 1911. Dec. hó 31-én.		Pasiva — Teher.	
	K	f		
Cassa — Pénztárkészlet	219	34	Párți fundamentale — Részletek	2,190—
Imprumuturi acordate — Folyósított kölcsönök	27,960		Depuneri — Betétek	5,430—
Mobilier — Felszerelés	307	23	Imprumut luat — Előleg	20,400—
Amortizare — Leírás	307	73	Dare după interese la depuneri restante — Hátra-	
Spese de fondare — Alapítási költségek	347	29	lékos betétkamatadó	9 46
Amortizare — Leírás	69	49	Interese anticipate — Előre beszedett kamatok	716 22
Interese anticipate — Előre fizetett kamatok	150	20	Profit curat — Tiszta nyereség	137 87
	28,883	84		28,883 84

Esıte — Kiadás.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség és veszteség számla.		Intrate — Bevétel.	
	K	f		
Interese după depuneri — Betétkamatok	94	57	Interese — Kamatok	994 21
Interese după imprumutul luat — Előlegek kamatai	689	19	Provizioni — Jutalékok	243 10
Salare — Fizetések	100	—		
Spese curente — Üzleti költségek	106	—		
Amortizări — Leírások	100	22		
Dare după interese la depuneri — Betétkamatadó	9	46		
Profit curat — Tiszta nyereség	137	87		
	1,237	31		1,237 31

Giurtelec (Somlyógyörtelek), la 31 Decembrie 1911.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATOSÁG:

Simion Sălăgian m. p.	Simion Deac m. p.	Anton Lazar m. p.	Lazar Crișan m. p.	Demian Purv m. p.
<i>Revăzut și aflat în ordine. — Atvizsgáltatott és helyesnek találtatott.</i>				
Comitetul de supraveghiere: — A felügyelő bizottság:				
Florian Merges m. p.	Nistor Sălăgean m. p.	Petre Pădurean m. p.	Stefan Mag m. p.	Nicolae Ardelean m. p.
Nechita Kopus m. p.	Ioan Pop m. p.	Mihaiu Kis m. p.	Mitru Sălăgean m. p.	Isidor Krisan m. p.
	Simion Pădurean m. p.	Dumitru Moise m. p.		

„INSOȚIREA DE CREDIT“ ÎN SÎG.

Activa — Vagyon.	Bilanț la 31 Dec. 1911. — Měrleg-Számla 1911 Dec. 31-én.		Pasiva — Teher.	
	K	f		
Cassa — Pénztári készlet	744	53	Párți fundamentale — Részletek	3,000—
Imprumuturi acordate — Folyósított kölcsönök	30,514	10	Depuneri — Betétek	7,901 66
Avansuri pentru gunoii artif. — Műtrágya beszerzés	841	47	Imprumuturi luate — Előlegek	21,088 33
Mobilier — Felszerelés	313	23	Dare după interese de depuneri restante — Hátra-	
Amortizare — Leírás	33	23	lékos betétkamatadó	20 29
Spese de fondare — Alapítási költségek	301	77	Interese anticipate — Előre beszedett kamatok	701 10
Amortizare — Leírás	61	77	Profit curat — Tiszta nyereség	132 92
Interese anticipate — Előfizetett kamatok	224	20		32,844 30
	32,844	30		

Spese — Kiadás.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség és Veszteség számla.		Venite — Bevétel.	
	K	f		
Interese după depuneri — Betét kamatok	202	91	Interese — Kamatok	867 90
Interese după imprumuturi luate — Előleg kamatai	589	91	Provizioni — Jutalékok	305 06
Spese curente — Üzleti költségek	120	93		
Amortizări — Leírások:				
din mobilier — a felszerelésből	33	23		
din speșele de fondare — az alap. költségekből	61	77		
Porto — Posta költségek	11	—		
Dare după interese la depuneri — Betétkamatadó	20	29		
Profit curat — Tiszta nyereség	132	92		
	1,172	96		1,172 96

Sig (Felsőszék), la 31 Decembrie 1911.

Direcțiunea: — Az igazgatóság:

Laurențiu Sima m. p.	Mihaiu Flonta m. p.	Ioan Cirle m. p.	Crăciun Cirle m. p.	Flore Tuns m. p.	Vasilica Flonta m. p.
prezident — elnök.	v.-prez. — alelnök.				cassar — pénztárnok.

Revăzut și aflat în ordine. — Atvizsgáltatott és helyesnek találtatott.

Sig (Felsőszék), la 20 Martie 1912.

Comitetul de supraveghiere: — A felügyelő bizottság:

Paul Nodiși m. p.	Borz Mihaiu m. p.	Maxim Flore m. p.	Teodor Cirle m. p.	Petru Maxim m. p.	Todor Flonta m. p.
prezid. — elnök.	v.-prezident — alelnök.				

Edict.

Conform concluzelor adunării generale, fuzionând „PANCIOVANA” institut de economii și credit societate pe acții în Panciova cu institutul nostru, care a primit toate activele și pasivele, în înțelesul §-lui 208 din legea comercială, sunt prin această provocată eventualii creditori ai institutului fuzionat, ca în termen de 6 luni dela a treia publicare a acestui edict să-și însinue pretensiunile lor la institutul nostru ca succesor al institutului fuzionat.

Satul-nou (Révaujfalu), în 3 Aprilie 1912.

„SENTINELA”

3-3 institut de econ. și credit ca societate pe acții.

Depozit românesc

de pian și armoniuri în Sibiiu.

Piane și pianine, din cele mai bune fabrici se pot procura cu prețuri foarte moderate la

Timotei Popovici,

profesor de muzică.

Sibiiu, Strada Cisnădiei Nr. 7 etajul I.

Următoarele cărți se pot procura dela
 librăria CIURCU, Brașov,
 precum și dela orice librărie.

I. C. PANȚU:

Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă, 8° mare, I—VIII + 213 pagine	Cor. 2°—
Știința conturilor sau Contabilitatea în partidă dublă, scrisă și explicată pe baza teoriei actuale materialiste, 8° mare, I—VIII + 324 pag.	„ 4—
Al doilea capitol din contabilitatea dublă. Afaceri de bancă, 8° mare, 70 pagine	„ 1—
Procent, Promil, Interese și teoria conturilor curente. Ediția a doua, prelucrată și completată, 8° mare, I—IX + 160 pagine.	„ 3—
Curs complet de corespondență comercială, cu explicarea termenilor comerciali. Ediția a doua prelucrată și augmentată, 8° mare, I—X + 322 pagine.	„ 350
Puncte nouă de vedere la calcularea conturilor curente, 8° mare 28 pagine.	„ 060
Contabilitatea la societăți colective, comandite și la societățile pe acțiuni, octav mare 70 pag.	„ 120

Capital social Coroane 1.200.000.

Telefon Nr. 188.

Post sparcassa ung. 29,349.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE”

☞☞☞ societate pe acții în Sibiiu — Nagyszeben ☞☞☞

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: PARTENIU COSMA, directorul executiv al „Albinei” și prezidental „Solidarității”.

„BANCA GENERALA DE ASIGURARE” face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

==== Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare” le face în condițiunile cele mai favorabile. ====

Asigurările se pot face prin oricare bancă românească, precum și la agenții și bărbății de încredere ai societății. ☞☞☞ Prospecte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legături — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„Banca generală de asigurare” dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare”

Sibiiu — Nagyszeben. Edificiul „Albina”.